

Sivas Cumhuriyet University Journal of Sport Sciences

| cuspor.cumhuriyet.edu.tr |

Founded: 2020

Available online, ISSN: 2717-8919

Publisher: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

VALIDITY AND RELIABILITY STUDY OF THE SURVEY ON BODY PRESSURE PERCEIVED BY MALE ATHLETES FROM THEIR COACHES IN TURKISH

Hakan Yazar^{1,a,*}, Sevil Karahan Yılmaz^{2,b}, Günay Eskici^{3,c}¹Faculty of Sport Science, Yozgat Bozok University, Yozgat, Türkiye²Faculty of Health Sciences, Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Türkiye³Faculty of Sport Science, Çanakkale On Sekiz Mart University, Çanakkale, Türkiye

*Corresponding author

Research Article

Acknowledgment

History

Received: 02/05/2025

Accepted: 03/08/2025

Copyright © 2017 by Cumhuriyet
University, Faculty of Sport
sciences All rights reserved.

ABSTRACT

The aim of this study is to carry out the Turkish Validity and Reliability of the scale named "The Athletes' Perceived Body Pressures from Coaches Questionnaire (APBPCQ)" developed by Eck and Byrd-Bredbenner, (2022) and to introduce it to the country's literature. The research universe consists of male athletes over the age of 18. KMO and Bartlett coefficients, Principal Component Analysis, Varimax Rotation Method were used for Explanatory Factor Analysis and χ^2/SD value, GFI, AGFI, CFI, RMSEA, SRMR fit indexes and PATH diagram were used for Confirmatory Factor Analysis. Cronbach's alpha (α) coefficient and item total correlation were used to determine internal consistency for the reliability study. Findings: It was determined that the factor loadings of all items of the scale were over 0.40 and the explained variance was 72.533% and no item was removed from the scale. In the findings regarding confirmatory factor analysis, the fit index values found for the body pressure perceived by male athletes from their coaches questionnaire were determined as normal and acceptable values (according to different index values; χ^2/SD value 2.16, GFI 0.98, AGFI 0.96, CFI 1.00, RMSEA 0.079 and SRMR 0.068). In the findings regarding internal consistency, the Cronbach's α coefficient for the body pressure perceived by male athletes from their coaches questionnaire was found to be 0.796. The first sub-dimension; the perception of coaches' focus on athletes' body weight, shape and muscle mass Cronbach's α coefficient was 0.889, the second sub-dimension; Cronbach's α coefficient for the perception of the role of coaches regarding athletes' body weight, body shape and muscle mass was determined as 0.807, and for the third sub-dimension; the perception that coaches should not give advice to athletes regarding body weight and shape, the Cronbach's α coefficient was determined as 0.713. Conclusion: This questionnaire, which has a high level of validity and reliability (Cronbach alpha reliability coefficient = 0.796), was determined to be a practical and easily applicable measurement in evaluating the body pressure perceived by male athletes over the age of 18 from their coaches.

Keywords: Coaches, Athletes, Body Concerns, Perceived Pressure

ERKEK SPORCULARIN ANTRENÖRLERİNDEN ALGILADIKLARI VÜCUT BASKISI ANKETİ TÜRKÇE GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Bilgi

*Sorumlu yazar

Süreç

Geliş: 02/05/2025

Kabul: 03/08/2025

Öz

Bu çalışmanın amacı Eck ve Byrd-Bredbenner, (2022) tarafından geliştirilen "The Athletes' Perceived Body Pressures from Coaches Questionnaire (APBPCQ)" adlı ölçeğin Türkçe Geçerlik ve Güvenirliğinin yapılarak ülke literatürüne kazandırılmasıdır. Araştırma evrenini 18 yaş üstü erkek sporcular oluşturmaktadır. Araştırmada açıklayıcı Faktör Analizi için KMO ve Bartlett katsayıları, Temel Bileşenler Analizi, Varimax Döndürme Yöntemi ile Doğrulayıcı Faktör Analizi için ise χ^2/SD değeri, GFI, AGFI, CFI, RMSEA, SRMR uyum indeksleri ve PATH diyagramı uygulanmıştır. Güvenirlik çalışmasına yönelik olarak iç tutarlığın belirlenmesinde Cronbach's alfa (α) katsayısı ve madde toplam korelasyonu kullanılmıştır. Ölçeğe ait bütün maddelerin faktör yüklerinin 0.40'ın üzerinde ve açıklanan varyans %72.533 olduğu belirlenmiş, ölçekten hiçbir madde çıkarılmamıştır. Doğrulayıcı faktör analizine yönelik bulgularda, erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketine yönelik bulunan uyum indeksi değerleri, normal ve kabul edilebilir değerler (farklı indeks değerlerine göre; χ^2/SD değeri 2.16, GFI 0.98, AGFI 0.96, CFI 1.00, RMSEA 0.079 ve SRMR 0.068) olarak belirlenmiştir. İç tutarlılığa yönelik bulgularda erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketi cronbach α katsayısı 0,796 olarak bulunmuştur. Birinci alt boyut; sporcuların vücut ağırlığı, şekli ve kas kütlelerine ilişkin antrenörlerin odaklanma algısı cronbach α katsayısı 0,889, ikinci alt boyut; sporcuların vücut ağırlığı, vücut şekli ve kas kütlelerine ilişkin antrenörlerin rol algısı cronbach α katsayısı 0,807, üçüncü alt boyut; antrenörlerin vücut ağırlığı ve şekli konusunda sporculara tavsiyede bulunmaması gerektiği algısı için cronbach α katsayısı 0,713 olarak belirlenmiştir. Sonuç olarak Geçerlik ve güvenirlilik düzeyi (Cronbach alfa güvenirlilik katsayısı= 0.796) yüksek düzeyde bulunan bu anketin 18 yaş üstü erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısını değerlendirmede pratik ve kolay uygulanabilir bir ölçüm olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Antrenörler, Sporcular, Vücut Kaygıları, Algılanan Baskı

^a hakan.yazar@bozok.edu.tr

^b 0000-0003-4652-5307

^c skyilmaz@erzincan.edu.tr

^d Orcid 0000-0002-7446-4508

^e gunayeskici@comu.edu.tr

^f orcid0000-0002-4349-4704

How to Cite: Yazar, H., Yılmaz S.K., Eskici, G. (2025). Erkek Sporcuların Antrenörlerinden Algıladıkları Vücut Baskısı Anketi Türkçe Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *Sivas Cumhuriyet University Journal of Sport Sciences*, 6(2):53-63

Giriş

Vücut kompozisyonu, insan vücudunun kas, yağ, kemik ve su gibi yağlı ve yağsız bileşenlerinin miktarını tanımlar ve fiziksel sağlık ve performans için önemli rol oynar (Heymsfield, 2005). Spor bilimleri alanında kişinin vücut kompozisyonu ve bedensel yapısı ile sportif performansı arasındaki ilişki geçmişten günümüze önemli araştırma konuları arasında yer almaktadır. Önemli bir sportif başarıya ulaşmak için vücut yapısının ve yeteneklerin yapıldığı spor branşına uygun olması gerektiği bilinmektedir (Yıldırım vd., 2024). Bu nedenle, araştırmacılar hem sporcuların fizyolojik özelliklerini hem de vücut kompozisyonları ve fiziksel özelliklerinin sportif performansa olan etkilerini incelemektedirler (Ackland vd., 2012).

Sporcular vücut kompozisyonunu özellikle yağ oranını belirli sınırlar içerisinde tutmak zorundadır. Bu durum hem sportif performans, hem fiziksel görünüm, hem de sağlık için önemli bir faktördür. Vücut kompozisyonunu korumak için sporcular bazen yoğun antrenman yapmakta, bazen beslenme diyetleri uygulamakta, bazen de ergojenik destek almaktadırlar (Gençoğlu vd., 2021). Estetik, zayıflık ve sıklet sınıflamasının ön planda olduğu sporlarının yanı sıra güç sporlarında yer alan sporcularda vücut formunu ve şeklini korumak amacıyla, düzensiz yeme davranışları göstermektedir (Güney ve Ersoy, 2020).

Sporcular, üst düzeyde mücadele için gerekli fiziksel ve psikolojik efor nedeniyle spor dallarına özgü çeşitli baskılar yaşarlar (Stoyel vd., 2020). Yapılan bilimsel çalışmalarda antrenörlerin antrenman, beslenme, kilo ayarlama, psikolojik faktörleri ve vücut formunu koruma gibi konularda sporcular üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır (Stirling ve Kerr, 2012). Bu durumlarla ilgili antrenörler tarafında sporculara yapılan olumlu ve olumsuz yorumlar, sporcuların davranışları üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Stirling ve Kerr, 2012). Antrenörlerin dışında ebeveynler ve sporcunun takım arkadaşları tarafından vücut ağırlığı veya şekli hakkında yapılan olumsuz söz ve davranışlar, sporcuların psikolojisini etkileyerek dengesiz beslenme, zayıflamak için yoğun antrenman veya ek besin takviyeleri kullanımı ile hızlı zayıflama düşüncesi gibi davranışlara sürükleyebilmektedir (Sundgot-Borgen ve Torstveit, 2010; Scott, Haycraft ve Plateau, 2019).

İlgili literatür incelendiğinde erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı konusu ile ilgili bir ölçeğe rastlanmamaktadır. Bu duruma bağlı olarak ülkemizde erkek sporcuların antrenörlerden algılanan vücut baskıları endişeleri, mevcut önlemler bu durumla ilgili tutum ve davranışları araştıran bilimsel çalışma bulunmamaktadır ve bunların incelenmesine olanak sağlayacak ölçek yoktur. Antrenörlerden gelen baskı, sporcularda yeme davranışlarını ve yeme bozukluğu riskini etkileyen potansiyel bir risk faktörü olsa da, sporcuların antrenörlerden gelen baskıyla ilgili deneyimlerini değerlendiren anketler yok denecek kadar azdır.

Uluslararası literatür incelendiğinde ilk çalışmalar genelde antrenörlerin sporculara kilo, vücut şekli, boyutu ve dış görünüm açısından baskıları değerlendirmek için geliştirilmiş anketler olduğu görülmektedir (Reel vd., 2010; Reel vd., 2013; Galli vd., 2014).

Bu kapsamda yapılan bu çalışmanın amacı Eck ve Byrd-Bredbenner, (2022) tarafından geliştirilmiş "The Athletes' Perceived Body Pressures from Coaches Questionnaire (APBPCQ)" adlı ölçeğin Türkçe Geçerlik ve Güvenirliğinin yapılarak ülke literatürüne kazandırılması ve ülkemizde sporcular tarafından algılanan vücut baskısı endişeleri ile ilgili tutum ve davranışlarının incelenmesine öncülük etmektir. Ayrıca antrenörlerden gelen baskıyı değerlendirme becerisine sahip olmak, antrenörlerin eğitim ihtiyaçlarını belirlemenin yanı sıra, yapılan bu baskıyla etkili bir şekilde başa çıkmak açısından önemlidir.

Yöntem

Bu araştırma metodolojik bir çalışmadır. Araştırma Yozgat Bozok Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Değerlendirme Komisyonundan onay alındıktan sonra gerçekleştirilmiştir (Tarih:28.06.2024- Karar no: 15/27).

Araştırma Modeli

Bu araştırma metodolojik bir çalışmadır.

Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini Ekim 2024-Ocak 2025 tarihleri arasında Türkiye'de ikamet eden 18 yaş üstü erkek sporcular oluşturmaktadır. Literatürde geçerlik-güvenirlik çalışmalarında örneklem büyüklüğü belirlenirken ölçme aracıyla yer alan madde sayısının 5-10 katı kadar kişiye ulaşılması önerilmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2021). Bu nedenle çalışmada, Erkek Sporcuların Antrenörlerinden Algıladıkları Vücut Baskısı anketinde yer alan madde sayısının (10 madde) 10 katı kadar kişiye (minimum 100 kişi) ulaşılması planlanmıştır. Gönüllülük esasına dayalı olarak elektronik ortamlar üzerinden ulaşılan 18 yaş üstü erkek sporcularla çalışma tamamlanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak tanımlayıcı özellikler ve erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketi kullanılmıştır.

Tanımlayıcı Özellikler

Araştırmacılar tarafından hazırlanan bilgi formu erkek sporcuların sosyo-demografik özelliklerine ve beslenme konusunda yaptıkları bazı uygulamalara yönelik sorulardan

oluşmaktadır. Geçerlik ve güvenilirliği yapılan anket ise, Erkek Sporcuların Antrenörlerinden Algıladıkları Vücut Baskısı Anketi (The Athletes' Perceived Body Pressures from Coaches Questionnaire (APBPCQ) for Males), Eck ve Byrd-Bredbenner tarafından 2022 yılında geliştirilen 10 maddeden ve 3 alt boyuttan oluşan likert tipi bir ölçektir. Anket için, Eck ile e-mail yolu ile iletişim sağlanmış ve ölçeğin Türkçe geçerlik güvenilirliğinin yapılması için gerekli izin alınmıştır. "Sporcuların vücut ağırlığı, şekli ve kas kütlesine ilişkin antrenörlerin odaklanma algısı", "sporcuların vücut ağırlığı, vücut şekli ve kas kütlesine ilişkin antrenörlerin rol algısı" ve "antrenörlerin vücut ağırlığı ve şekli konusunda sporculara tavsiyede bulunmaması gerektiği algısı" şeklinde 3 alt boyutları bulunmaktadır. Ölçeğin kesme puanı yoktur. Her madde 1 (Hiçbir zaman) ile 6 (Her zaman) arasında puanlanmaktadır.

Antropometrik ölçüm

Vücut ağırlığı ve boy uzunluğu değerleri için katılımcı beyanı esas alınmıştır.

Araştırmanın Uygulanması

Erkek Sporcuların Antrenörlerinden Algıladıkları Vücut Baskısı anketi için en az 100 yetişkin erkek sporcuda geçerlik ve güvenilirliğinin test edilmesi amacıyla aşağıdaki uygulama basamakları takip edilmiştir.

Dil geçerliliği

Dil geçerlik süreci, çevir-geri çevir aşamalarını içermektedir (Hayran ve Hayran, 2018). İngilizce dilini profesyonel anlamda bilen ve her iki dile hakim iki farklı dil bilimci ve bir akademisyen tarafından ölçek Türkçeye çevrilmiştir. Araştırmacılar tarafından ölçek soruları değerlendirilerek gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Anketin İngilizceye geri çevrisi her iki dili ana dili düzeyinde bilen ve anadili İngilizce olan bir çevirmen tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu süreçlerden sonra ölçeğin Türkçe versiyonuna son şekli verilmiştir.

Kapsam geçerliliği

Çevirilerden sonra ölçeğin Türkçe versiyonu alanında 5 uzmanı tarafından değerlendirilmiştir. Her maddenin ölçüm değeri için geliştirilen derecelendirme ölçütü ile gerekli değişiklikler yapıp, Türkçe ölçeğe son hali verilmiştir. Davis tekniğine göre uzmanlar maddelerin uygunluğunu (1) "uygun değil", (2) "biraz uygun", (3) "oldukça uygun" ve (4) "çok uygun" şeklinde puanlamışlardır (Alpar, 2016). Bu teknikte (3) ve (4) seçeneğini işaretleyen uzmanların sayısı toplam uzman sayısına bölünerek maddeye ilişkin "kapsam geçerlik indeksi" 0.90 olarak bulunmuştur.

Ölçeğin anlaşılabilirliğini değerlendirmek için anketin yapılacağı kişilerle benzer özellikler taşıyan, ancak

çalışmada yer almayan 30 bireye uygulanarak pilot çalışma yapılmıştır. Geri dönüşlerden sonra gerekli düzeltmeler yapılarak ölçeğe son hali verilmiştir.

Kolay uygulama, ekonomik olma ve büyük kitlelerden kısa zamanda veri alma imkânı sağladığı için Google form aracılığıyla anket linki oluşturulup uygulanmıştır. Araştırmacılar tarafından oluşturulan anket linki bireylere elektronik ortamda (mail veya sosyal medya hesapları üzerinden) iletilmiştir ve paylaşımları istenmiştir. Bireyler anket linki cevaplarını, rızaları doğrultusunda yapıldığına dair onay alındıktan sonra anketi doldurmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin değerlendirilmesinde, SPSS for Windows 22 paket programı ve LISREL 8.80 paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzde, standart sapma, minimum ve maksimum değer kullanılmıştır. Açıklayıcı Faktör Analizi için KMO ve Bartlett katsayıları, Temel Bileşenler Analizi, Varimax Döndürme Yöntemi ile Doğrulamalı Faktör Analizi için ise x^2/SD değeri, GFI, AGFI, CFI, RMSEA, SRMR uyum indeksleri ve PATH diyagramı uygulanmıştır. Güvenirlik çalışmasına yönelik olarak iç tutarlığın belirlenmesinde Cronbach's alpha (α) Katsayısı ve Madde Toplam Korelasyonu kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmaya 178 erkek sporcu katılmıştır. Katılımcıların tanımlayıcı özelliklerinin dağılımı [Çizelge 1](#)'de sunulmuştur. Katılımcıların %87.6'sı üniversite mezunu ve %90.4'ü öğrenci iken, % 95.5'inin kronik bir hastalığı yoktur. Sporcuların % 78.1'i alkol ve % 74.2'si sigara kullanmamaktadır. Katılımcıların %29.8'i futbol, % 23.6'sı güreş ve %16.9'u fitness branşındandır. Sporcuların aktif sporla ilgilenme süreleri ortalama 7.4 ± 3.8 yıl, antrenman sıklığı haftada 3.7 ± 1.8 gün ve antrenman süresi günde 2.1 ± 1.2 saattir. Bireylerin günlük tükettikleri ana öğün sayısı 2.6 ± 0.6 ve ara öğün sayısı 1.6 ± 0.4 'dür. Katılımcıların % 66.9'u öğün atladığını, % 44.5'i sabah öğününü atladığını ve % 29.4'ü öğün atlama nedeni olarak da zaman yetersizliği belirtmiştir. Sporcuların % 30.9'u vücut şeklinden memnun olmadığını ve % 34.5'i vücut şeklini değiştirmek için aşırı egzersiz yaptığını bildirmiştir.

"Protein ağırlıklı besleniyorum yanıtını" diyenlerin %61.5'i hayvansal protein içeren besinleri daha çok tüketiyorum derken; "Karbonhidrat tüketimimi azaltıyorum" diyenlerin % 66.6'sı ekmek azalttığını ifade etmiştir. Bireylerin % 16.3'ü ergojenik destek ürünü kullanırken, % 51.7 oranında kreatin tercih edilmektedir. Katılımcıların yaş ortalaması 20.9 ± 3.5 , günlük uyku süresi ortalama 8.2 ± 4.8 saat ve ortalama BKİ 23.8 ± 2.6 kg/m²'dir.

Çizelge 1. (a) Katılımcıların Tanımlayıcı Özelliklerinin Dağılımı

		n	%
Eğitim durumu	Lise	20	11.2
	Üniversite	156	87.6
	Lisansüstü	2	1.1
Meslek	Memur	7	3.9
	İşçi	3	1.7
	Serbest meslek	7	3.9
	Öğrenci	161	90.4
Hekim tarafından tanısı konulmuş herhangi bir hastalık	Hayır	170	95.5
	Evet	8	4.5
Alkol kullanma durumu	Hayır	139	78.1
	Evet	39	21.9
Sigara kullanma durumu	Hayır	132	74.2
	Evet	46	25.8
İlgilenilen spor türü/branşı	Güreş	42	23.6
	Futbol	53	29.8
	Voleybol	14	7.9
	Yüzme	9	5.1
	Fitnes	30	16.9
	Basketbol	12	6.7
	Atletizm	7	3.9
	Tenis	11	6.2
Öğün atlama durumu	Hayır	59	33.1
	Evet	119	66.9
Atlanan öğün	Sabah	53	44.5
	Kuşluk	13	10.9
	Öğle	26	21.8
	İkindi	8	6.7
	Akşam	9	7.5
	Gece	10	8.6
Öğün atlama nedeni	Zaman yetersizliği	35	29.4
	Canı istemiyor	30	25.2
	Yemek hazırlanmadığı için	12	10.1
	Zayıflamak için	5	4.2
	Alışkanlığı yok	9	7.5
	Ekonomik nedenler	5	4.2
	Atıştırdığı için	3	2.5
	Geç kalkıyor	20	16.9
Vücut şeklinden memnuniyet durumu	Hayır	55	30.9
	Evet	123	69.1
Vücut şeklini değiştirmek için yapılan uygulamalar	Aşırı egzersiz yapıyorum	19	34.5
	Enerji içeriği yüksek yiyecek ve içeceklerden kaçınıyorum	11	20.0
	Protein ağırlıklı besleniyorum	13	23.6
	Karbonhidrat tüketimimi azaltıyorum	3	5.4
	Yağlı yiyeceklerden uzak duruyorum	9	16.5
	Bitkisel protein içeren besinleri daha çok tüketiyorum	1	7.6
“Protein ağırlıklı besleniyorum yanıtını” diyenlerin beslenmede arttırdığı protein türü	Hayvansal protein içeren besinleri daha çok tüketiyorum	8	61.5
	Protein ve aminoasit içeren takviye ürünleri kullanıyorum	4	30.7

Çizelge 1. (b) Katılımcıların Tanımlayıcı Özelliklerinin Dağılımı

“Karbonhidrat tüketimini azaltıyorum” diyenlerin beslenmede azalttığı karbonhidrat türü	Ekmek	2	66.6		
	Pilav, makarna	1	33.4		
Ergojenik besin tüketim durumu	Hayır	149	83.7		
	Evet	29	16.3		
Tüketilen ergojenik besin türü	Kreatin	15	51.7		
	Whey protein	2	6.8		
	Protein tozu	12	41.5		
	n	Min	Max	Ort.	SS.
Yaş	178	15.0	44.0	20.92	3.53
Vücut ağırlığı (kg)	178	45.0	113.0	74.12	12.39
Boy uzunluğu (cm)	178	170.0	198.0	176.76	24.56
Aktif olarak sporla ilgilenme süresi(yıl)	178	1.0	15.0	7.45	3.86
Antrenman sıklığı (gün)	178	1.0	7.0	3.72	1.81
Antrenman süresi (saat)	178	2.0	8.0	2.11	1.23
Günlük ortalama uyku süresi (saat)	178	3.0	17.0	8.20	4.84
Günlük tüketilen ana öğün sayısı	178	1.0	3.0	2.63	0.66
Günlük tüketilen ara öğün sayısı	178	1.0	2.0	1.66	0.47

Bu çalışmada erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketinin Türk Dili'nde geçerli ve güvenilir olup olmadığını belirlemek için ölçek; kapsam geçerliliği, yapı geçerliliği ve iç geçerliliği olmak üzere üç farklı yönden incelenmiştir.

Kapsam Geçerliliğine Yönelik Bulgular

Geçerlik ve güvenilirliği incelenen Erkek Sporcuların Antrenörlerinden Algıladıkları Vücut Baskısı Anketi için öncelikle çeviri süreci tamamlandıktan sonra ölçek kapsam geçerliliğini sağlamaya yönelik olarak kültürel eş değeri de içeren bir değerlendirme için alanında uzman 5 kişinin (1 beslenme alanında akademisyen, 2 spor bilimleri alanında akademisyen, 1 spor diyetisyeni, 1 egzersiz uzmanı) görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşleri eşliğinde, Davis tekniği kullanılarak kapsam geçerliliği değerlendirilmiştir. Bu teknikte uzmanlardan her bir maddeyle ilgili görüşlerini 1 "uygun değil", 2 "madde ciddi olarak gözden geçirilmeli", 3 "uygun, madde hafifçe gözden geçirilmeli" ya da 4 "çok uygun" şeklinde dörtlü derecelendirmektedir. 3 ve 4 seçeneklerini işaretleyen uzman sayısının, toplam uzman sayısına bölünmesi ile kapsam geçerlik indeksi hesaplanmıştır. Erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketine ait maddelerin KGİ skorları 1.00 olarak bulunmuştur. Dolayısıyla kapsam/içerik geçerliliği yönünden herhangi bir madde ölçekten çıkarılmamıştır.

Yapı Geçerliliğine Yönelik Bulgular

Kapsam geçerliliği sonrasında, çalışmada daha net bulgular elde edebilmek için erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketinin yapı geçerliliğini belirlemek üzere açıklayıcı faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi öncesinde örneklem yeterliliği ve verinin faktör analizine uygunluğu değerlendirmek amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett's testleri uygulanmıştır. KMO değeri 0.762 olarak saptanmıştır ve bu değer temel bileşenler analizi için ölçeğin örneklem yeterliliği bakımından uygun olduğunu göstermektedir. Bartlett testi sonuçları ($\chi^2=808.539$, $p=0.000$) verinin birbiri ile ilişki gösterdiği ve faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir (Çizelge 2).

Çizelge 2. Ölçek Maddelerine Ait KMO ve Bartlett Testi Değerleri

KMO	0.762
Bartlett	$\chi^2=808.539$, $p=0.000$

Erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketinin maddeleri, faktör yükleri ve açıklanan varyansı Çizelge 3'te sunulmuştur. Erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketinin, orijinal yapıyla aynı şekilde 3 faktörlü olarak incelendiğinde, ölçeğe ait bütün maddelerin faktör yüklerinin 0.40'ın üzerinde ve açıklanan varyansın %72.533 olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle bu aşamada ölçekten hiçbir madde çıkarılmamıştır ve 3 boyutlu yapı kabul edilmiştir. Açıklayıcı faktör analizi sonrasında daha kesin bulgular elde edebilmek için daha sonra doğrulayıcı faktör analizi ile yapısal eşitlik modellemesi kurulmuştur.

Çizelge 3. Erkek Sporcuların Antrenörlerinden Algıladıkları Vücut Baskısı Anketine Yönelik Faktör Analizi Bulguları

Madde No	Maddeler	Faktör Yüğü		
		1	2	3
1.	Antrenörüm, iyi performans gösterebilir bile takım üyelerinin kas kütlelerine odaklanır.	0.845	0.223	0.152
2.	Antrenörüm, iyi performans gösterebilir bile takım üyelerinin vücut şekline odaklanır.	0.899	0.048	0.029
3.	Antrenörüm, iyi performans gösterebilir bile takım üyelerinin vücut ağırlığına odaklanır.	0.872	0.086	0.034
4.	Antrenörüm, özellikle kötü performans gösterdiklerinde takım üyelerinin kas kütlelerine odaklanır.	0.789	0.079	0.193
5.	Antrenörüm vücut şekli hedeflerimi belirlemede rol oynamaya çalışmamalıdır	0.285	0.621	0.065
6.	Vücut ağırlığım antrenörümü ilgilendiren bir konu değildir.	0.022	0.884	-0.034
7.	Sporculara vücut ağırlığının ne olması gerektiğini söylemek antrenörlerin işi değildir.	0.083	0.849	-0.128
8.	Sporcular için vücut şekli standartları belirlemek antrenörlerin yapması gereken bir şey değildir.	0.049	0.788	0.213
9.	Sporculara kilo verme konusunda tavsiyede bulunmak bir antrenörün sorumluluğudur.	0.075	0.131	0.872
10.	Bir antrenör olsaydım, sporcularla vücut ağırlıkları hakkında konuşmaya özen gösterirdim.	0.184	-0.075	0.855
Açıklanan Varyans (%)		30.355	25.956	16.223
Toplam Açıklanan Varyans (%)		72.533		

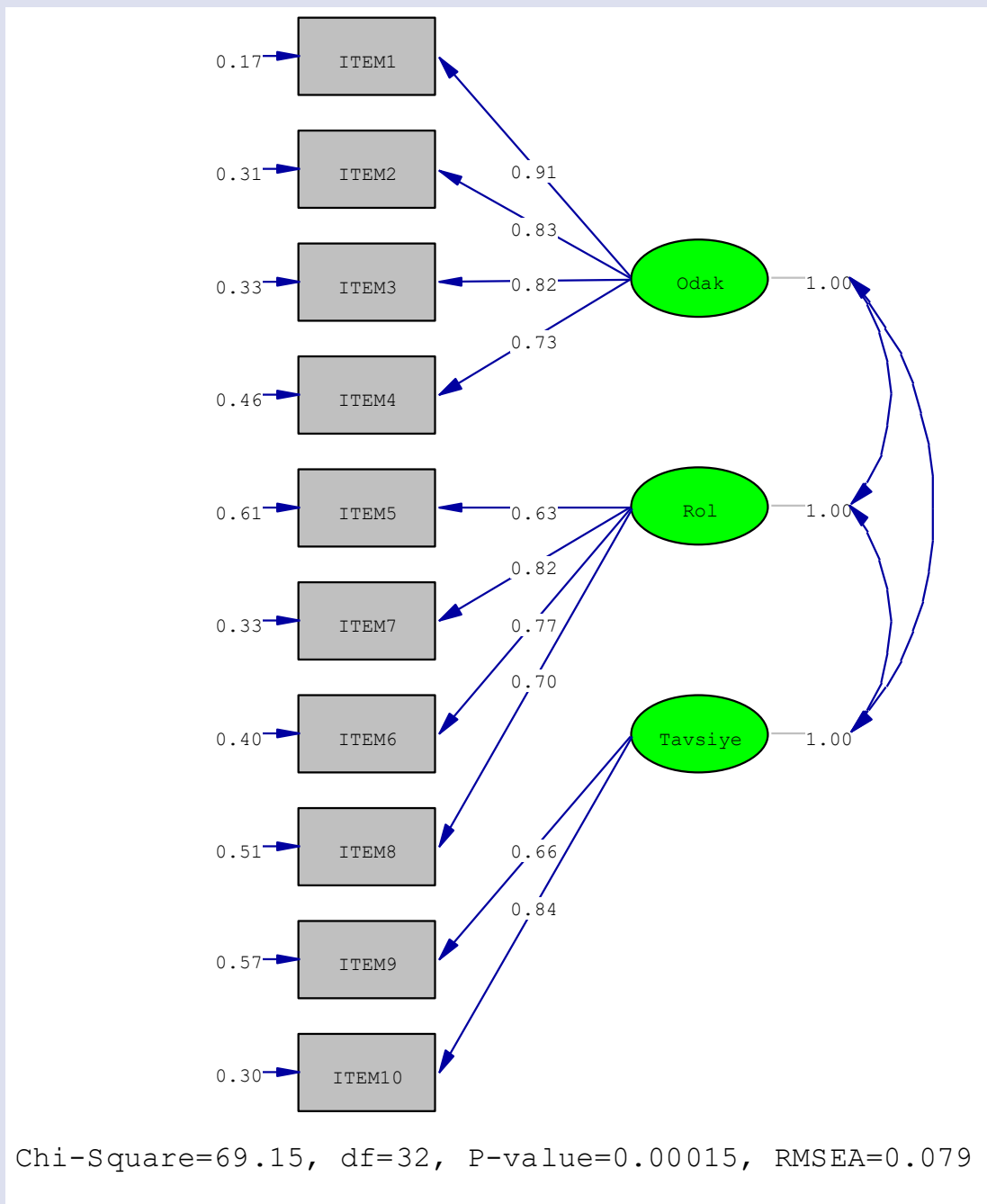
Doğrulaıcı Faktör Analizine Yönelik Bulgular

Erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketine yönelik bulunan uyum indeksi değerleri, normal ve kabul edilebilir değerler Çizelge 4'te sunulmuştur. Erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketine ait modelin uyumunu incelemek için birçok indeksten yararlanılmıştır. Bunlardan; χ^2/SD değeri 2.16, GFI 0.98, AGFI 0.96, CFI 1.00, RMSEA 0.079 ve SRMR 0.068 olarak saptandı. İlgili uyum indeks değerleri sonucunda modelin bu hali ile kabul edilebilir olduğuna karar verilmiştir.

Çizelge 4. Erkek Sporcuların Antrenörlerinden Algıladıkları Vücut Baskısı Anketine Yönelik Saptanan Uyum İndeksi Değerleri, Normal ve Kabul Edilebilir Değerler

İndex	Normal değer	Kabul edilebilir değer	Bulunan değer
χ^2/SD	<2	<5	2.16
GFI	>0.95	>0.90	0.98
AGFI	>0.95	>0.90	0.96
CFI	>0.95	>0.90	1.00
RMSEA	<0.05	<0.08	0.079
SRMR	<0.05	<0.08	0.068

Erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketine yönelik alt boyutlar ve maddelere ait faktör yükleri PATH diyagramı şeklinde sunulmuştur. Resim 1'de görüldüğü gibi hiçbir modifikasyon uygulanmadan model orijinal yapısında olduğu şekli ile kabul edilmiştir. Modele ait faktör yükleri 0.66 ile 0.91 arasında değişmektedir. Tüm maddelere ait t değeri 1.96'nın (3.57-16.47) üzerindedir. Modeli iyileştirmek için hiçbir modifikasyon uygulanmamıştır.

Resim 1. Erkek Sporcuların Antrenörlerinden Algıladıkları Vücut Baskısı Anketi Türkçe Versiyonu PATH Diyagramı

İç Geçerliliğe Yönelik Bulgular

Erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketine ait madde ortalamaları, madde toplam korelasyonları, madde silinirse Cronbach α katsayıları Çizelge 5’de sunulmuştur. Erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketi Cronbach α katsayısı 0.796 olup, tüm maddelerine yönelik madde toplam korelasyonları pozitif değerlidir ve hiçbir maddenin silinmesi ölçek Cronbach α katsayısında önemli bir yükselmeye sebep olmamaktadır. Bu nedenle bu aşamada da ölçekten hiçbir madde çıkarılmamıştır. Sporcuların vücut ağırlığı, şekli ve kas kütlesine ilişkin antrenörlerin odaklanma algısı cronbach α katsayısı 0.889, sporcuların vücut ağırlığı, vücut şekli ve kas kütlesine ilişkin antrenörlerin rol algısı alt boyut cronbach α katsayısı 0.807 ve antrenörlerin vücut ağırlığı ve şekli konusunda sporculara tavsiyede bulunmaması gerektiği algısı alt boyut cronbach α katsayısı 0.713’dür.

Çizelge 5. Erkek Sporcuların Antrenörlerinden Algıladıkları Vücut Baskısı Anketine Ait Madde Toplam Korelasyonları ve Cronbach α Kat Sayıları

Madde No	Maddeler	n	Ort.	SS.	Madde toplam korelasyonu	Madde silinirse Cronbach α
	Sporcuların Vücut Ağırlığı, Şekli ve Kas Kütlesine İlişkin Antrenörlerin Odaklanma Algısı					0.889
1.	Antrenörüm, iyi performans gösterebilir bile takım üyelerinin kas kütlesine odaklanır.	178	2.90	1.47	0.683	0.753
2.	Antrenörüm, iyi performans gösterebilir bile takım üyelerinin vücut şekline odaklanır.	178	2.98	1.57	0.547	0.768
3.	Antrenörüm, iyi performans gösterebilir bile takım üyelerinin vücut ağırlığına odaklanır.	178	3.13	1.56	0.559	0.767
4.	Antrenörüm, özellikle kötü performans gösterdiklerinde takım üyelerinin kas kütlesine odaklanır.	178	3.02	1.56	0.548	0.768
	Sporcuların Vücut Ağırlığı, Vücut Şekli ve Kas Kütlesine İlişkin Antrenörlerin Rol Algısı					0.807
5.	Antrenörüm vücut şekli hedeflerimi belirlemede rol oynamaya çalışmamalıdır.	178	3.16	1.66	0.483	0.776
6.	Vücut ağırlığım antrenörümü ilgilendiren bir konu değildir.	178	2.76	1.65	0.427	0.783
7.	Sporculara vücut ağırlığının ne olması gerektiğini söylemek antrenörlerin işi değildir.	178	2.70	1.66	0.418	0.784
8.	Sporcular için vücut şekli standartları belirlemek antrenörlerin yapması gereken bir şey değildir.	178	2.82	1.55	0.470	0.778
	Antrenörlerin Vücut Ağırlığı ve Şekli Konusunda Sporculara Tavsiyede Bulunmaması Gerektiği Algısı					0.713
9.	Sporculara kilo verme konusunda tavsiyede bulunmak bir antrenörün sorumluluğudur.	178	4.15	1.49	0.301	0.796
10.	Bir antrenör olsaydım, sporcularla vücut ağırlıkları hakkında konuşmaya özen gösterirdim.	178	4.34	1.37	0.250	0.800
Erkek Sporcuların Antrenörlerinden Algıladıkları Vücut Baskısı Anketi Cronbach α						0.796

Erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketi alt-üst %27'lik dilim puanları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0.05$). Bu bulgu ölçeğin ayırt edici özelliğine işaret etmektedir (Çizelge 6).

Çizelge 6. Alt – Üst %27'lik Dilim Karşılaştırılması

	n	Ort.	SS.	Önemlilik
Alt %27	48	20.69	3.92	t=-22.876, p=0.000
Üst %27	48	43.15	5.36	

Erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketinden ve alt boyutlarından alınan min, max ve ortalama puanların dağılımı Çizelge 7'de sunulmuştur. Katılımcılar, "sporcuların vücut ağırlığı, şekli ve kas kütlesine ilişkin

antrenörlerin odaklanma algısı" alt boyutundan 12.03 ± 5.34 puan, "sporcuların vücut ağırlığı, vücut şekli ve kas kütlesine ilişkin antrenörlerin rol algısı" alt boyutundan 11.44 ± 5.19 puan, "antrenörlerin vücut ağırlığı ve şekli konusunda sporculara tavsiyede bulunmaması gerektiği algısı" alt boyutundan 8.49 ± 2.53 puan ve erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anket toplamında ortalama 31.96 ± 9.24 puan almıştır.

Çizelge 7. Erkek Sporcuların Antrenörlerinden Algıladıkları Vücut Baskısı Anketi ve Alt Boyutlarından Alınan Puanların Dağılımları

	n	Min.	Max.	Ort.	SS.
Sporcuların Vücut Ağırlığı, Şekli ve Kas Kütlesine İlişkin Antrenörlerin Odaklanma Algısı alt boyutu	178	4.00	24.00	12.03	5.34
Sporcuların Vücut Ağırlığı, Vücut Şekli ve Kas Kütlesine İlişkin Antrenörlerin Rol Algısı alt boyutu	178	4.00	24.00	11.44	5.19
Antrenörlerin Vücut Ağırlığı ve Şekli Konusunda Sporculara Tavsiyede Bulunmaması Gerektiği Algısı alt boyutu	178	2.00	12.00	8.49	2.53
Erkek Sporcuların Antrenörlerinden Algıladıkları Vücut Baskısı Anketi	178	10.00	59.00	31.96	9.24

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Sporda bazı branşlar açısından kaslı olmak, ince görünmek veya zayıf olma arzusu daha çok önem arz eder. Jimnastik, yüzme gibi estetik branşlar; kürek, halter, güreş gibi kilo sınıflamasına giren sporlar ya da beden imajını çok önemseyen vücut geliştirme ve fitness sporcuları bunlara örnek olarak verilebilir. İnsanların dış görünüşlerine ilişkin memnuniyetsizlikleri, ince olma, yağ yüzdesini çok düşük tutma, kaslı olma gibi arzuları, sporcularda/spor yapan bireylerde arzulanan beden şekline kavuşmak için farklı davranışlara yönelime sebebiyet verir. Düzensiz yeme davranışları, aşırı spor yapma, bilinçsizce takviye ve/veya ilaç kullanımı bu davranışlardan bazılarıdır (De Bruin et al., 2009; Yarar vd., 2023; Işık, 2024). Bu davranışlar ileri boyutlara ulaştığında kişide yeme bozuklukları yanı sıra kardiyovasküler, endokrin, gastrointestinal ve nörolojik sistemleri etkileyen ciddi sağlık sorunlarının oluşmasına yol açar. Sporcularda yaralanma riski artar, toparlanma zorlaşır ve performans olumsuz etkilenir (Eck and Bredbenner, 2022; Márquez, 2008). Diğer taraftan erkekler açısından beden imajı algısını etkileyen faktörleri inceleyen çalışmaların kadınlar üzerinde yapılanlara oranla daha kısıtlı olduğu ve yapılan çalışmaların çoğunun estetik branşlar ve kadınlara yönelik olduğu bilinmektedir (Yarar vd., 2023; Zaccagni ve Gualdi-Russo, 2023).

Kadın bedenindeki görünüm için daha çok incelik (Selvi ve Bozo, 2019), erkek bedenindeki görünüm için daha çok kaslı olma (Pope vd., 2000) durumu öne çıkmaktadır. Vücut imajı ideallerindeki bu farklılıklar, sporculara uygulanan baskının muhtemelen cinsiyete göre farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Erkekler daha çok kaslı olma, kadınlar zayıf ve ince olmaları konusunda baskıya maruz kalmaktadır (Zaccagni ve Gualdi-Russo, 2023). Özellikle antrenör yorumları ve bazı durumlarda baskıya varan yorumlar, sporcuların davranışları üzerinde yeme seçimleri dahil olmak üzere önemli bir etkiye sahip olabilir. Antrenörler tarafından bir sporcunun vücut ağırlığı veya şekli hakkında yapılan olumsuz sözler, sporcularda daha zayıf ve kaslı vücut imajı ve düzensiz yeme davranışlarıyla ilişkili olabilmektedir (M.Eck ve Bredbenner, 2022).

Antrenörlerden gelen baskı, sporcularda yeme davranışlarını ve yeme bozukluğu riskini etkileyen potansiyel bir faktör olsa da sporcuların antrenörlerden gelen baskıyla ilgili deneyimlerini değerlendiren doğrulanmış anketler oldukça yetersizdir.

Sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskısı anketi, Eck ve Bredbenner tarafından 2022 yılında, sporcular üzerinde etkisi büyük olan antrenörlerin etki durumunu değerlendirmek için hem erkek hem kadınlar için geliştirilmiş bir ankettir. Geçerlik ve güvenilirlik çalışması henüz başka ülkeler için yapılmadığından, elde edilen sonuçların orijinal makale ile karşılaştırması yapılacaktır.

Erkekler için geliştirilen ölçek maddeleri 3 alt boyuttan oluşmakla birlikte orijinal anket için cronbach α katsayılarının her bir alt boyut için >0.70 üzerinde olduğu ve iç tutarlılığı yüksek olduğu belirlenmiştir (Eck ve Bredbenner, 2022). Türkçe geçerlik ve güvenilirliği yapılan anket için total cronbach α katsayısı 0,796 olarak bulunmuştur. Birinci alt boyut; sporcuların vücut ağırlığı, şekli ve kas kütlesine ilişkin antrenörlerin odaklanma algısı cronbach α katsayısı 0,889, ikinci alt boyut; sporcuların vücut ağırlığı, vücut şekli ve kas kütlesine ilişkin antrenörlerin rol algısı cronbach α katsayısı 0,807, üçüncü alt boyut; antrenörlerin vücut ağırlığı ve şekli konusunda sporculara tavsiyede bulunmaması gerektiği algısı için cronbach α katsayısı 0,713 olarak belirlenmiştir.

Çalışmaya katılan katılımcıların yaş ortalaması $20,9 \pm 3,5$ yıl, ortalama BKİ $23,8 \pm 2,6$ kg/m² olarak belirlenmiştir. Sporcuların % 30,9'u vücut şekline memnun olmadığını ve % 34,5'i vücut şeklini değiştirmek için aşırı egzersiz yaptığını bildirmiştir. Devrim ve diğerleri (2008), vücut geliştiriciler üzerinde yaptıkları çalışma sonucunda vücut geliştiricilerin olduklarından daha kaslı görünmek istediklerini ve bu kişilerde yeme bozukluğu görülme riskinin fazla olduğunu belirlemişlerdir. Yeme bozukluğu, sporcunun performansını olumsuz etkileyen bir durumdur ve antrenörlerin zaman zaman sporcuların vücut görüntüsü ile ilgili baskıları, sporcuları bu gibi istemeyen durumlara sürükleyebilir. Bazen tam tersi bir durum da söz konusu olabilir. Antrenörlerin vücut görüntüsüne yönelik motive edici ılımlı yaklaşımları ile,

olumsuz düşünceleri ve davranışları daha büyük sorunlar yaşamadan düzeltebilir. Geçerlik- güvenilirliği yapılan bu anket, sporcunun yaşayabileceği olumsuz sonuçları önlemek adına erken durum tespitine yönelik bir değerlendirme niteliği taşıyacaktı. Nitekim, çalışma sonucunda sporcuların bazılarının vücut görüntüsünden memnun olmadıkları belirlenmiştir.

Sonuç

Eck ve Byrd-Bredbenner, (2022) tarafından geliştirilen erkek sporcuların antrenörlerinden algıladıkları vücut

baskısı anketi (The Athletes' Perceived Body Pressures from Coaches Questionnaire (APBPCQ) for Males) yetişkin erkek sporcuların veya spor yapanların antrenörlerinden algıladıkları vücut baskılarını değerlendirmek için kullanılabilecek geçerlik ve güvenilirliği yüksek bir ankettir. Anket, antrenörlerin sporcularına fark ederek/fark etmeksizin vücut görünüşlerine yönelik yaptıkları baskıyı değerlendirmek, sporcuların ve antrenörlerin farkındalıklarını artırmak, sporcuların baskı ile başa çıkması ve sporcu/antrenör eğitim programları düzenlenmesi açısından önemlidir.

Kaynaklar

- Ackland, T. R., Lohman, T. G., Sundgot-Borgen, J., Maughan, R. J., Meyer, N. L., Stewart, A. D., ve Müller, W. (2012). Current status of body composition assessment in sport: review and position statement on behalf of the ad hoc research working group on body composition health and performance, under the auspices of the IOC Medical Commission. *Sports medicine*, 42, 227-249.
- Alpar R(2016). Uygulamalı istatistik ve geçerlik-güvenirlilik. Ankara: Detay Yayıncılık; syf: 672 p
- De Bruin, A. K., Bakker, F. C., ve Oudejans, R. R. (2009). Achievement goal theory and disordered eating: Relationships of disordered eating with goal orientations and motivational climate in female gymnasts and dancers. *Psychology of Sport and Exercise*, 10(1), 72-79. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2008.07.002>
- Devrim, A., Bilgic, P., ve Hongu, N. (2018). Is there any relationship between body image perception, eating disorders, and muscle dysmorphic disorders in male bodybuilders? *American journal of men's health*, 12(5), 1746-1758. <https://doi.org/10.1177/15579883187868>
- Eck, K. M., ve Byrd-Bredbenner, C. (2022). Development and Psychometric Validation of the Athletes' Perceived Body Pressures from Coaches Questionnaire (APBPCQ). *International journal of environmental research and public health*, 19(24), 16416. <https://doi.org/10.3390/ijerph192416416>
- Galli, N., Petrie, T. A., Reel, J. J., Chatterton, J. M., & Baghurst, T. M. (2014). Assessing the validity of the Weight Pressures in Sport Scale for Male Athletes. *Psychology of Men & Masculinity*, 15(2), 170-180. <https://doi.org/10.1037/a0031762>
- Gençoğlu, C., Demir, S. N., & Demircan, F. (2021). Sporda beslenme ve ergojenik destek ürünleri: bir geleneksel derleme. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(4), 56-99.
- Grogan, S. (2008) *Body image: Understanding body dissatisfaction in men, women, and children* (2nd ed.). London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003100041>
- Güney, M., Ersoy, G. (2020). Sporcularda Yeme Bozuklukları: Semptomları, Tedavisi ve Önlenmesi. *Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 44-56.
- Hayran, M., Hayran, M. Sağlık araştırmaları için temel istatistik. Ankara: Art Ofset Matbacılık; 2018. p. 448 p.
- Heymsfield, S. (Ed.). (2005). *Human body composition* (Vol. 918). Human kinetics.
- Işık, F. (2024). İhmal Edilen Bir Konu: Erkeklerde Yeme Bozuklukları. *Genel Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6(3), 612-626. <https://doi.org/10.51123/jgehes.2024.152>
- Márquez, S. (2008). Eating disorders in sports: Risk factors, health consequences, treatment and prevention. *Nutricion hospitalaria*, 23(3), 183-190. PMID: 18560693
- Pope, H. G., Gruber, A. J., Mangweth, B., Bureau, B., Jouvent, R., ve Hudson, J. I. (2000). Body image perception among men in three countries. *The American Journal of Psychiatric*, 157(8), 1297-1301. <https://doi.org/10.1176/appi.ajp.157.8.1297>
- Reel, J. J., Petrie, T. A., SooHoo, S., & Anderson, C. M. (2013). Weight pressures in sport: Examining the factor structure and incremental validity of the weight pressures in sport—Females. *Eating behaviors*, 14(2), 137-144. <https://doi.org/10.1016/j.eatbeh.2013.01.003>
- Reel, J. J., SooHoo, S., Petrie, T. A., Greenleaf, C., & Carter, J. E. (2010). Slimming down for sport: Developing a weight pressures in sport measure for female athletes. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 4(2), 99-111. <https://doi.org/10.1123/jcsp.4.2.99>
- Scott, C. L., Haycraft, E., ve Plateau, C. R. (2019). Teammate influences on the eating attitudes and behaviours of athletes: A systematic review. *Psychology of Sport and Exercise*, 43, 183-194. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2019.02.006>
- Selvi, K., ve Bozo, O. (2019). Turkish adaptation of the drive for muscularity scale: A Validity and reliability study. *Nesne Psikoloji Dergisi*, 7(14), 68-82. <https://doi.org/10.7816/nesne-07-14-05>
- Stirling, A., ve Kerr, G. (2012). Perceived vulnerabilities of female athletes to the development of disordered eating behaviours. *European Journal of Sport Science*, 12(3), 262-273. <https://doi.org/10.1080/17461391.2011.586437>
- Stoyel, H., Slee, A., Meyer, C., ve Serpell, L. (2020). Systematic review of risk factors for eating psychopathology in athletes: a critique of an etiological model. *European Eating Disorders Review*, 28(1), 3-25. <https://doi.org/10.1002/erv.2711>
- Sundgot-Borgen, J., ve Torstveit, M. (2010). Aspects of disordered eating continuum in elite high-intensity sports. *Scandinavian journal of medicine ve science in sports*, 20, 112-121. <https://doi.org/10.1111/j.1600-0838.2010.01190.x>
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., ve Ullman, J. B. (2019). *Using multivariate statistics* (Vol. 6, pp. 497-516).
- Yarar, H., Fidan, M., Yılmaz, S. K., Saraç, O. E., ve Eskici, G. (2023). Sporcularda Kaslı Olma Dürtüsü ve Yeme Tutumu ile İlişkinin Değerlendirilmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(1), 204-214. <https://doi.org/10.33459/cbubesbd.1242689>
- Yıldırım, S., Demirli, A., Günendi, G., ve Akyüz, Ö. (2024). The effect of body composition and agility levels of wrestlers on skill. *Mediterranean Journal of Sport Science*, 7(3), 604-614. DOI: <https://doi.org/10.38021/asbid.1534207>

Zaccagni, L., ve Gualdi-Russo, E. (2023). The impact of sports involvement on body image perception and ideals: a systematic review and meta-analysis. *International journal of environmental research and public health*, 20(6), 5228. <https://doi.org/10.3390/ijerph20065228>

Araştırmanın Etik Taahhüt Metni

Yapılan bu çalışmada bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulduğu; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifatın yapılmadığı, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde “Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi ve Editörünün” hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu sorumlu yazar tarafından taahhüt edilmiştir.